

RANKING BIBLIOTEK

DODATEK PROMOCYJNY PRZYGOTOWANY WE WSPÓŁPRACY Z INSTYTUTEM KSIĄŻKI

RECEPTA NA TRUDNE CZASY

Biblioteki stawiają czoło wyzwaniom

W pandemicznych latach utrzymanie kontaktu z czytelnikami jest coraz trudniejsze. Pomaga cyfryzacja.

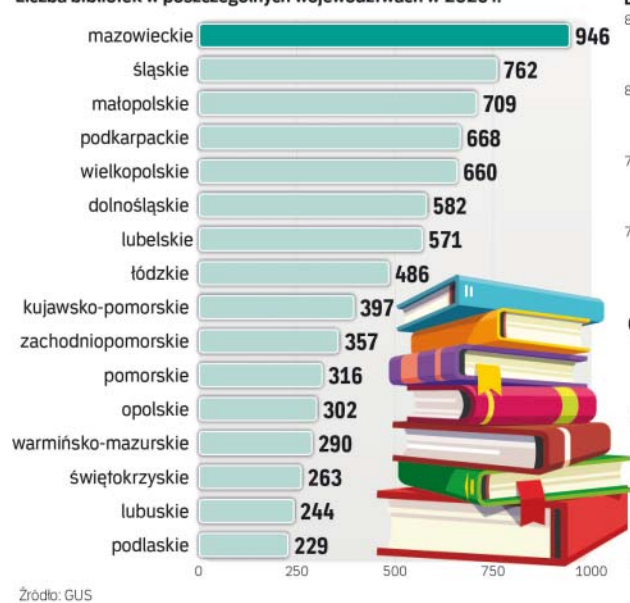
KATARZYNA KUCHARCZYK

Za nami 11. edycja rankingu bibliotek „Rzeczpospolitej”, którego współorganizatorem jest Instytut Książki. Na czołowych miejscach zaszły przetasowania. Liderem tegorocznego zestawienia jest Biblioteka Publiczna i Centrum Kultury w Trzciance, która awansowała z miejsca szóstego. Na pozycji wicelidera uplasowała się placówka w Barcinie, rok temu była trzecia. Na podium znalazła się również Biblioteka w Biesiekierzu, która awansowała o sześć miejsc.

Pierwsza dziesiątka

Na wysokim miejscu, tuż poza podium, znalazła się Biblioteka w Czechowicach-Dziedzicach. Trudny 2020 r. wykorzystano bardzo dobrze. Zakończyła dwie ważne inwestycje: budowę biblioteki i zagospodarowanie terenu wokół niej. – Finalizacja dostaw wyposażenia i otwarcie podwojów biblioteki zbiegły się z intensywnym rozwojem pandemii. Nie mogliśmy w pełni realizować naszych pomysłów, ale pomagało nam nowoczesne wyposażenie: książkomat, wrzutnia i dostępny katalog zbiorów w sieci – komentuje Ewa Kmieciak-Wronowicz, dy-

Liczba bibliotek w poszczególnych województwach w 2020 r.

Źródło: GUS

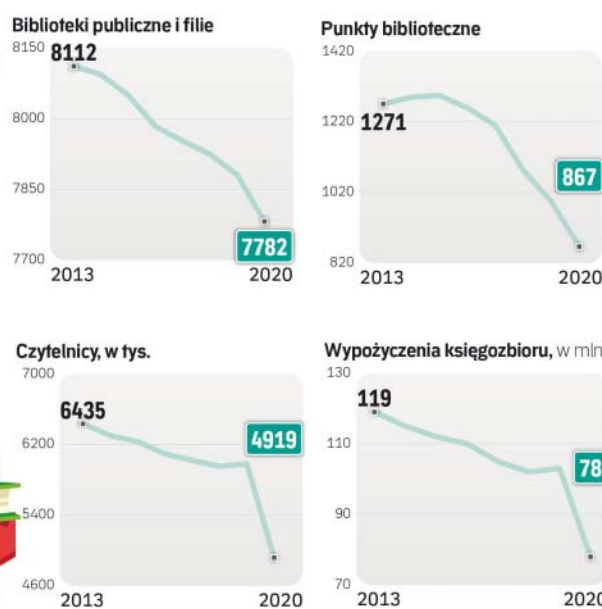
rektor Miejskiej Biblioteki Publicznej w Czechowicach-Dziedzicach.

Mocną pozycję w rankingu mają też – jak co roku – placówki w Sianowie i Świątkach. Na pierwszym miejscu stawiają potrzeby czytelników.

– Często rezygnujemy z zakupów wyposażenia na rzecz nowości czytelniczych. Nowe krzesło w bibliotece jest bardzo ważne, ale jeszcze waż-

niejsze jest kupienie nowych książek, aby czytelnik przyszedł i skorzystał z tego krzesła – podkreśla Aleksandra Kowalczyk, dyrektor Centrum Kultury i Biblioteki Publicznej Gminy i Miasta Sianów.

Wtórąje jej Halina Kirjew, kierująca Gminną Biblioteką Publiczną w Świątkach. – Kładziemy duży nacisk na zakup nowości wydawniczych. Czytelnicy to widzą i doceniają – mówi.

W pierwszej dziesiątce rankingu znalazły się też placówki w Cieszynie, Borowie, Polanicy-Zdroju i Jeziorzanach.

Ostrożny optymizm

Dla bibliotek najgorszy był czas, kiedy w ubiegłym roku zostały całkowicie zamknięte i pozbawione możliwości bezpośredniego kontaktu z czy-

telnikami. Sytuację ratowały wtedy nowe technologie.

– Postępująca cyfryzacja nie podważa sensu istnienia tradycyjnych bibliotek. Przeciwnie: oferuje im dodatkowe narzędzia służące promowaniu czytelnictwa, edukacji czy po prostu umożliwia stały kontakt z użytkownikami – uważa Iwona Mokrzanowska, dyrektor placówki w Polanicy-Zdroju.

Z dobrodziejstw cyfryzacji korzysta też biblioteka w Jeziorzanach. Powracające co jakiś czas fale pandemii wiążą się z ryzykiem zachorowań zwłaszcza dla seniorów i do nich właśnie kierowane są spotkania online.

Dyrektorzy bibliotek w przyszłość patrzą z ostrożnym optymizmem. Zgodnie twierdzą, że jednym z najtrudniejszych wyzwań jest teraz planowanie. – Funkcjonowanie bibliotek, podobnie jak i innych instytucji kultury, jest uzależnione od decyzji rządowych związanych z wprowadzaniem obostrzeń. Jak będzie wyglądał rok 2022, naprawdę ciężko przewidzieć – ocenia Izabela Kula, dyrektor Biblioteki Miejskiej w Cieszynie.

Priorytetem jest utrzymanie kontaktów z czytelnikami. – Ważne, aby wrócili nie tylko po ciekawą książkę, ale również na spotkania kulturalne i edukacyjne. Liczymy na to, że obcowanie z książką i szeroko pojętą kulturą stanie się lekarstwem na traumę postcovidową. Piszemy wnioski o wsparcie z programów ministerialnych i planujemy naszą pracę tak, aby sprostać nowej rzeczywistości – podsumowuje Grażyna Szafraniak, dyrektor biblioteki w Barcinie. /©©

•RANKING BIBLIOTEK

Poz. 2021	Poz. 2020	Gmina	Rodzaj gminy	Województwo	Punkty	Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności		Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach		Powierzchnia na 1000 mieszkańców		Książki na 1000 mieszkańców		Książki - nabyte w 2020 r. na 1000 mieszkańców		Książki - nabyte w 2020 r. na 1000 mieszkańców		Procent dotacji - 2020 **
						osoby	szt.	mkw.	szt.	w proc.	szt.	w proc.						
1	6	Trzcianka	gmw	wielkopolskie	341,6	153	27,30	50	3 606	35,0	188	1,71						
2	3	Barcin	gmw	kujawsko-pomorskie	340,1	252	23,80	77	7 194	29,5	205	1,30						
3	9	Biesiekierz	gw	zachodniopomorskie	322,6	155	18,50	48	4 738	61,7	272	1,67						
4	12	Czechowice - Dziedzice	gmw	śląskie	322,3	227	18,50	65	4 690	44,2	277	1,30						
5	1	Sianów	gmw	zachodniopomorskie	312,0	280	11,70	123	3 039	87,6	160	2,88						
6	11	Cieszyn	gm	śląskie	307,4	188	19,00	39	2 822	49,5	135	0,82						
7	19	Borów	gw	dolnośląskie	306,0	214	29,30	162	8 084	35,8	397	2,01						
8	14	Polanica-Zdrój	gm	dolnośląskie	305,8	220	12,80	112	6 965	65,3	432	0,92						
9	2	Świątki	gw	warmińsko-mazurskie	305,5	162	12,30	176	6 143	45,0	163	2,50						
10		Jeziorzany	gw	lubelskie	301,9	145	20,40	154	4 518	62,9	521	1,80						
11	7	Jarocin	gmw	wielkopolskie	297,8	171	19,80	62	2 787	46,0	161	1,23						
12	72	Gostyń	gmw	wielkopolskie	297,3	122	14,80	35	2 870	41,7	120	0,80						
13	96	Zwierzyn	gw	lubuskie	296,6	142	17,10	149	4 740	57,3	348	1,35						
14	13	Piaseczno	gmw	mazowieckie	294,8	209	10,30	49	2 363	45,9	530	0,75						
15	23	Chrzanów	gmw	małopolskie	292,5	215	17,00	80	5 088	29,3	155	1,59						
16	26	Jasło	gw	podkarpackie	291,7	88	23,20	32	2 448	39,1	94	0,60						
16		Mińsk Mazowiecki	gm	mazowieckie	291,7	257	9,60	31	3 418	48,7	129	0,92						
16	20	Boguchwała	gmw	podkarpackie	291,7	225	18,70	41	4 223	36,0	144	0,79						
19	70	Łeba	gm	pomorskie	291,5	207	33,00	210	10 204	33,1	556	2,41						

– JAK JEST, JAK BYŁO

Wśród bibliotek, które nadesłały ankiety, aż 70 proc. posiada filie. Ponad 55 proc. placówek jest przystosowanych dla osób niepełnosprawnych, przeważnie są to nowe biblioteki lub powstające filie. Niemal we wszystkich bibliotekach można skorzystać z internetu, a w 81 proc. z nich także z wi-fi. W ponad 92 proc. bibliotek znajdują się stanowiska komputerowe dla czytelników, a w 42 proc. także urządzenia mobilne. 80 proc. bibliotek deklaruje, że ma swoją stronę internetową, a 87 proc., że można je znaleźć w mediach społecznościowych. Prawie 84 proc. deklaruje posiadanie katalogu internetowego. 100 proc. księgozbioru dostępnego online posiada już ponad 58 proc. wziętych pod uwagę bibliotek, dostępne w internecie jest – średnio – ponad 77 proc. księgozbioru. W 89 proc. bibliotek można wypożyczyć książkę na telefon, 20 proc. bibliotek dowozi książki do domu. W 4 proc. bibliotek działają książkomaty. 43 proc. bibliotek udostępnia swoim czytelnikom e-booki, 63 proc. – audiobooki, w 50 proc. placówek można skorzystać z gier planszowych, w 27 proc. wypożyczyć filmy, a w 15 – muzykę. Biblioteki chętnie współpracują z organizacjami pozarządowymi, aktywną współpracę deklaruje ponad 70 proc. z nich. Średni tygodniowy czas otwarcia biblioteki głównej wynosi 41 godzin, filie są otwarte 26 godzin. W bibliotece głównej na stanowisku bibliotekarskim – w przeliczeniu na etaty – pracuje 3,3 osoby. Ponad 40 proc. bibliotek deklaruje, że można odwiedzić je w sobotę, a niespełna 1 proc. otwartych jest w niedzielę. Średnia powierzchnia biblioteki wynosi ponad 298 mkw., a filii około 75 mkw. Średnio na każde 1000

mieszkańców 118 odwiedza biblioteki. Jedna osoba średnio wypożycza 17 książek rocznie. Średni księgozbiór biblioteki to 41,7 tys. książek. Ponad 37 proc. z nich to książki nabyte po 2010 r. W 2020 r. średnio do biblioteki trafiło ok. 1515 nowych książek. W większości bibliotek dotacje w 2020 r. pozostały na takim samym poziomie jak w 2019 r. Średnia dotacja stanowi 0,9 proc. budżetu gminy. Pierwszy ranking bibliotek opublikowaliśmy w 2011 r. Otrzymałoby wtedy 602 ankiety (obecnie 837). Średnia powierzchnia biblioteki w 2011 r. wynosiła ponad 180 mkw., a filii 56 mkw. Biblioteki zatrudniały mniej osób na etatach – 3 w bibliotece głównej i 0,8 w filiach, obecnie odpowiednio 3,3 oraz 0,9 osoby. O ponad dwie godziny spadł średni tygodniowy czas otwarcia biblioteki głównej. Z kolei filie są otwarte o cztery godziny dłużej niż przed dziesięciu laty – ok. 26 godzin w tygodniu. Średnia dotacja dla biblioteki była na podobnym poziomie co teraz. Dziesięć lat temu ponad 50 proc. placówek bibliotecznych było przystosowanych dla osób niepełnosprawnych. Z 60 proc. do 75 proc. wzrósł wskaźnik placówek, w których znajdują się zbiory dla osób niewidzących lub słabowidzących. W 2011 r. średnio do jednej biblioteki trafiło 860 nowych książek. Na każde 1000 mieszkańców 149 było czytelnikami biblioteki. Jedna osoba średnio wypożyczała 20 książek rocznie. Biblioteki to nie tylko wypożyczalnie książek, w 2011 r. w 45 proc. z nich działały kluby i koła czytelnicze, a ponad 40 proc. bibliotek organizowało inne koła, np. teatralne, muzyczne, filmowe. W 2020 r. udział ten wzrósł odpowiednio do 54 i 41 proc. –kmk

RANKING BIBLIOTEK

Poz. 2021	Poz. 2020	Gmina	Rodzaj gminy	Województwo	Punkty	Czytelność bibliotek publicznych na 1000 ludności		Wypożyczenia książek na 1 czytelnika w woluminach		Powierzchnia na 1000 mieszkańców		Książki na 1000 mieszkańców		Książki - nabyte w 2020 r. na 1000 mieszkańców		Proc. dotacji - 2020**
						osoby	osoby	szt.	mkw.	szt.	w proc.	szt.	w proc.			
20	84	Świdnik	gm	lubelskie	290,3	212	14,50	20	2 133	74,0	205	0,96				
21	32	Międzyzdroje	gmw	zachodniopomorskie	288,6	294	25,10	49	7 307	37,7	282	0,12				
21		Nowe Miasto nad Wartą	gw	wielkopolskie	288,6	189	26,20	53	5 484	33,3	159	1,30				
23		Bisztynek	gmw	warmińsko-mazurskie	288,4	98	18,50	75	3 622	52,2	146	0,77				
24	41	Grodzisk Mazowiecki	gmw	mazowieckie	288,0	182	11,70	57	1 630	30,8	149	0,53				
25	21	Złotów	gm	wielkopolskie	287,5	170	15,30	45	3 783	55,3	188	1,00				
26	4	Oświęcim	gm	małopolskie	286,3	263	16,00	139	3 296	62,5	61	1,45				
27	112	Gorlice	gm	małopolskie	285,8	212	11,10	39	3 858	29,6	151	0,98				
28	25	Włodawa	gm	lubelskie	284,6	168	14,70	89	3 752	45,1	194	1,48				
29	47	Przasnysz	gm	mazowieckie	284,4	163	13,80	39	3 077	37,8	119	1,00				
30	56	Żabno	gmw	małopolskie	284,2	119	15,80	24	3 824	48,3	255	0,62				
31		Bochnia	gm	małopolskie	283,3	220	13,50	37	4 703	41,1	164	2,21				
32	123	Wiązów	gmw	dolnośląskie	283,1	170	10,90	120	4 975	30,3	240	1,70				
33	109	Olesno	gmw	opolskie	282,6	188	19,60	66	5 823	24,4	248	0,70				
34	52	Kolbuszowa	gmw	podkarpackie	281,9	167	17,80	57	5 968	34,5	304	1,41				
35	15	Morąg	gmw	warmińsko-mazurskie	281,3	145	14,10	51	3 006	35,3	130	1,68				
35	208	Kobylnica	gw	pomorskie	281,3	126	18,70	20	2 217	50,8	212	0,57				
37	58	Jasło	gm	podkarpackie	281,1	177	21,60	19	3 353	41,4	148	1,00				
38	30	Stalowa Wola	gm	podkarpackie	280,4	183	15,20	34	4 021	40,9	123	0,87				
39		Dzierżoniów	gm	dolnośląskie	279,2	146	29,40	24	2 794	56,9	265	1,00				
40	31	Szczuczyn	gmw	podlaskie	278,7	89	12,30	138	4 862	30,6	155	2,23				
41	46	Michałowice	gw	małopolskie	278,3	234	10,10	65	3 930	43,1	191	1,10				
42	45	Lubliniec	gm	śląskie	278,1	201	19,60	99	4 273	53,5	307	1,00				
43		Jaraczewo	gmw	wielkopolskie	277,9	165	20,60	79	3 922	49,4	219	0,91				
44	37	Stoczek Łukowski	gw	lubelskie	276,6	152	8,00	89	2 582	74,0	395	1,18				
45	17	Krasocin	gw	świętokrzyskie	276,1	238	11,30	113	5 122	42,1	252	1,35				
46	27	Dębno	gmw	zachodniopomorskie	276,0	147	14,10	79	4 718	36,9	146	1,18				
47	22	Przyłęk	gw	mazowieckie	275,7	221	25,00	165	8 393	35,0	347	1,35				
48	99	Kostrzyn nad Odrą	gm	lubuskie	275,6	130	39,60	32	2 891	65,2	174	1,00				
49		Hrubieszów	gm	lubelskie	275,0	170	16,20	24	3 251	45,0	168	2,00				
50	5	Łomża	gw	podlaskie	273,9	125	20,70	156	9 948	14,1	203	1,19				
51	95	Gogolin	gmw	opolskie	273,8	154	16,90	41	4 187	51,0	198	0,81				
52	206	Wąbrzeźno	gm	kujawsko-pomorskie	273,7	141	12,80	51	4 016	20,4	136	1,00				
53	68	Adamów	gw	lubelskie	273,3	108	13,30	133	3 487	47,7	246	1,00				
54	33	Krapkowitz	gmw	opolskie	272,8	246	10,90	56	4 302	48,3	167	1,98				
55		Garwolin	gm	mazowieckie	272,6	152	9,70	25	3 114	37,6	136	0,95				
56		Sulmierzyce	gw	łódzkie	272,5	218	13,50	142	4 671	44,6	228	1,74				
57	89	Kozienice	gmw	mazowieckie	272,1	184	12,80	35	2 867	44,1	0	0,90				
58	38	Tuchów	gmw	małopolskie	271,3	159	13,00	30	4 465	44,7	230	0,76				
59	40	Cegłów	gw	mazowieckie	270,0	150	17,10	200	5 043	36,7	230	1,82				
60	42	Szczawno-Zdrój	gm	dolnośląskie	269,8	162	14,30	121	5 463	33,5	160	1,43				
61	29	Łańcut	gm	podkarpackie	269,6	216	18,70	104	6 576	23,5	196	1,22				
61	143	Rzeczniów	gw	mazowieckie	269,6	211	28,20	91	7 788	34,4	288	0,21				
63	79	Braniewo	gm	warmińsko-mazurskie	269,0	132	21,90	37	2 855	37,6	137	1,10				
64	275	Ożarów Mazowiecki	gmw	mazowieckie	268,8	109	14,80	16	1 782	46,5	115	0,43				
65	280	Czarny Bór	gmw	opolskie	268,3	94	23,20	117	1 765	80,6	194	0,66				
66	78	Trzebielino	gw	opolskie	267,9	167	17,30	155	7 790	28,1	229	3,43				
67	77	Luzino	gw	opolskie	267,1	96	20,00	26	2 718	52,1	99	0,59				
68	49	Mokrosko	gw	łódzkie	266,6	226	20,60	65	6 979	26,0	217	1,36				
69	64	Bolesławiec	gm	dolnośląskie	265,8	139	11,30	38	3 040	43,6	149	0,97				
70	207	Zielonki	gw	małopolskie	264,8	196	14,20	14	2 399	76,0	185	0,47				
71	60	Bestwina	gw	śląskie	264,6	302	17,30	40	10 145	22,8	230	1,45				
72		Ostrów Mazowiecka	gm	mazowieckie	264,2	146	12,40	24	4 535	30,0	136	0,88				
73	8	Rząśnia	gw	łódzkie	264,1	148	11,80	77	9 747	46,0	511	1,08				
74	146	Dziwnów	gmw	zachodniopomorskie	262,3	192	12,80	53	8 809	36,8	437	2,30				
75	76	Stary Sącz	gmw	małopolskie	261,9	176	14,40	88	4 444	36,0	94	1,50				
76	59	Inowrocław	gm	kujawsko-pomorskie	261,2	139	22,10	45	3 311	34,4	154	7,00				
77	188	Zagnańsk	gw	świętokrzyskie	260,9	115	22,60	51	3 511	51,2	162	1,43				
78	66	Sępólno Krajeńskie	gmw	kujawsko-pomorskie	260,7	103	13,80	39	3 387	39,0	0	0,90				
79	92	Brzeg	gm	opolskie	258,9	180	17,40	40	2 833	68,7	159	0,84				
80	34	Kłodzko	gw	dolnośląskie	258,8	111	18,30	54	5 244	20,9	269	1,29				
81	127	Morzeszczyn	gw	opolskie	257,8	79	12,20	40	2 021	84,3	233	1,01				
82		Żagań	gm	lubuskie	257,5	121	16,80	16	3 637	37,8	105	0,70				
83	73	Turek	gm	wielkopolskie	257,1	129	20,50	17	1 981	42,2	109	0,68				
84	54	Serokomla	gw	lubelskie	256,8	127	20,70	212	4 255	50,9	465	1,60				
85	240	Wyry	gw	śląskie	256,6	140	11,70	33	3 595	62,6	102	0,75				
86		Przechlewo	gw	opolskie	256,5	67	19,80	146	3 031	32,4	219	2,54				
87	136	Połaniec	gmw	świętokrzyskie	255,9	132	20,60	33	5 374	33,5	56	0,68				
88	103	Bukowno	gm	małopolskie	255,4	219	20,50	58	8 428	24,0	211	1,50				
89	121	Miejsce Piastowe	gw	podkarpackie	255,1	145	22,60	44	5 564	31,7	212	0,86				
90	36	Lubaczów	gm	podkarpackie	254,7	270	21,00	68	4 342	32,6	164	2,31				
91	104	Modliborzyce	gmw	lubelskie	254,2	272	17,60	131	4 836	61,0	313	1,46				
92	43	Tereszpol	gw	lubelskie	253,9	147	12,30	60	3 851	60,9	278	1,76				
92	294	Mogilno	gmw	kujawsko-pomorskie	253,9	142	17,40	51	4 330	47,5	204	0,80				
94	297	Żychlin	gmw	łódzkie	253,8	205	17,60	45	3 994	26,4	172	1,00				
95	130	Staszów	gmw	świętokrzyskie	253,4	130	19,50	55	5 338	13,3	86	0,76				

ROZMOWA

Książka to coś więcej niż kino czy serial

DARIUSZ JAWORSKI

Stan czytelnictwa jest trudny do zdiagnozowania, bo nie znamy pełnych danych dotyczących sprzedaży książek. Inaczej jest z bibliotekami – mówi dyrektor Instytutu Książki.

W 2002 r. liczba bibliotek wraz z filiami w Polsce wynosiła 8783. W 2020 r. było ich już 7782. Gdzie się podziały te placówki?

Zostały prawdopodobnie połączone z innymi bądź zlikwidowane. W dużych miastach centra się wyludniają, postępują suburbanizacja, ludzie dojeżdżają do pracy, prowadzą inny niż dawniej tryb życia – stąd te liczby. Natomiast jeśli chodzi o łączenie bibliotek, to często w mniejszych gminach powstają tzw. centra kultury, które przejmują rolę ośrodków kultury i bibliotek publicznych – działając wspólnie w obszarach, którymi wcześniej dwie instytucje zajmowały się oddzielnie. Jednak to nie liczba bibliotek powinna decydować o ocenie stanu czytelnictwa.

Wyobraźmy sobie, że deweloper buduje w podwarszawskiej gminie wiejskie osiedle.

W krótkim czasie wprowadza się tam kilkanaście tysięcy ludzi. Jak wygląda procedura powstawania w takim miejscu biblioteki publicznej?

To jest rola przede wszystkim władzy lokalnej – samorządu gminnego, ale też rady osiedla. Impulsy powinny wychodzić stamtąd, bo to właśnie te gremia reprezentują mieszkańców i to samorząd ustanawia miejscowe plany rozwoju. Mamy też dokumenty, takie jak studium zagospodarowania przestrzennego oraz plany szczególnie i tam powinny być np. zapewnione tereny pod inwestycje o charakterze kulturotwórczym, czyli właśnie biblioteki. Czasami problem może wynikać z kwestii własności ziemi w przypadku budowanych wielkich osiedli, bo deweloperzy niekoniecznie chcą oddawać grunty na takie cele. Wtedy musi wkroczyć władza samorządowa i po prostu wykupić te tereny. Ale najważniejsza jest

FINANSOWANIE

Do wzięcia wielkie kwoty, warto

Całkowity budżet Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 wynosi prawie 1,1 mld zł.

KATARZYNA KUCHARCZYK

Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa na lata 2021–2025 jest największym i jednym z najważniejszych wieloletnich programów Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, realizowanym we współpracy z Ministerstwem Edukacji i Nauki, Biblioteką Narodową, Instytutem Książki oraz Narodowym

Centrum Kultury. Wnioskodawcami o wsparcie mogą być samorządowe instytucje kultury.

Program obejmuje cztery priorytetowe obszary. Pierwszy to poprawa oferty bibliotek publicznych. Drugi – inwestycje w infrastrukturę. Trzeci dotyczy zakupu nowości wydawniczych do placówek wychowania przedszkolnego, bibliotek szkolnych i pedagogicznych. Czwarty to program dotacyjny dla bibliotek i promocja czytelnictwa. Za koordynację priorytetu drugiego (infrastruktura bi-

bliotek) odpowiada Instytut Książki. Celem jest wzmocnienie potencjału i roli bibliotek publicznych poprzez dostosowanie ich infrastruktury do współczesnych standardów, stworzenie warunków do rozwijania oferty kulturalnej oraz zwiększenie atrakcyjności usług przez odpowiednią aranżację przestrzeni i wyposażenie placówek.

Priorytet drugi pozwala ubiegać się o dofinansowanie przedsięwzięć polegających na budowie, przebudowie, rekonstrukcji, adaptacji lub modernizacji obiektu biblio-

RANKING BIBLIOTEK

inicjatywa, która musi wyjść od samych mieszkańców. Pamiętajmy też, że tam, gdzie są budowane takie osiedla, prawdopodobnie istnieją już biblioteki. I to jest punkt wyjścia, ponieważ żeby wnioskować o fundusze z Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 – którego część dotyczącą inwestycji w infrastrukturę biblioteczną koordynuje Instytut Książki – musi istnieć podmiot (biblioteka) uprawniony do tego, by aplikować o środki. Teraz pojawił się jeszcze Polski Ład, z którego również można się starać o środki na takie cele, ale to osobna historia.

O jakich kwotach mówimy w przypadku NPRCz?

Na realizację zadań przyznawane są dofinansowania od 500 000 zł do 2 250 000 zł – na modernizację, zaadaptowanie, przebudowę albo na wybudowanie placówki bibliotecznej od zera – zarówno biblioteki głównej, jak i filii. Każde zadanie można zrealizować wraz z kompleksowym wyposażeniem obiektu i zagospodarowaniem terenu wokół niego. Musi być oczywiście zapewniony finansowy wkład własny, a także uregulowana kwestia tytułu prawnego do nieruchomości, bo jeśli biblioteka jest jej właścicielem, zyskuje dodatkowe punkty na etapie oceny. Wkład własny jest uzależniony od wskaźnika dochodu podatkowego gminy, z której pochodzi wnioskująca biblioteka (tzw. wskaźnik G). W skrócie: im bogatsza gmina, tym więcej musi dać od siebie. Ale są i takie dofinansowania, gdzie wystarczy wkład własny na poziomie 15 proc. kosztów całkowitych.

Czy pieniądze dostanie każdy, kto złoży wniosek?

Przeprowadzany jest konkurs, bo chętnych jest bardzo wielu. I chociaż to są potężne środki, to i tak nie wystarczy ich dla wszystkich. Jeśli nie uda się uzyskać dofinansowania, można starać się o nie ponownie. Oczywiście gmina może także samodzielnie pokryć koszty budowy czy modernizacji. Wiem, że były także próby częściowego finansowania inwestycji bibliotecznymi z budżetów obywatelskich.

Biblioteka Narodowa pokazała, że w 2020 r. zanotowaliśmy wzrost czytelnictwa o 3 proc. To już nie jest błąd statystyczny.

Mało tego, jeśli spojrzymy na oś czasu, to nie powinniśmy mówić o wzroście rzędu 3 proc., tylko 5 proc. Bo o tyle wzrosło czytelnictwo przez cztery ostatnie lata, kiedy to udało się wyhamować jego spadek (wówczas na poziomie ledwie 37 proc.). Pozyskaliśmy wielu nowych czytelników, także tych młodych, m.in. dzięki kampanii „Mała książka – wielki człowiek” prowadzonej przez Instytut Książki od 2017 r. Jednym z jej elementów jest to, że rodzic lub opiekun zapisujący dziecko do biblioteki dostaje dla niego wyprawkę czytelniczą z książką. Teraz, w nowej edycji Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa, biblioteki szkolne będą mogły zakupić nie tylko lektury, ale większą liczbę nowości wydawniczych, stając się w ten sposób atrakcyjniejsze dla młodych ludzi.

Wzrost czytelnictwa cieszy, ale kiedy spojrzymy na listę bestsellerów, to mina może zrzędnąć. Wspomnienia byłych gangsterów, pseudoporadniki itd.

Trzeba odróżnić książki, które się najlepiej sprzedają, od tych najchętniej czytanych. To nie zawsze to samo. Zgodzę się, że czytanie jest wartością, ale nie jest wartością bez-

względna i szkoda czasu na czytanie niedobrych rzeczy. Warto też patrzeć na rynek z szerszej perspektywy – każdy hit umożliwia sfinansowanie książek, które mają mniejszy potencjał komercyjny. I często ci sami wydawcy, którzy wydają literaturę wątpliwej jakości, publikują też świetne rzeczy. Sytuacja na rynku jest trudna do zdiagnozowania, bo wydawcy i dystrybutorzy nie udostępniają nam pełnych danych dotyczących sprzedaży. Mają do tego prawo, bo to ich tajemnica handlowa.

Co wiemy na pewno?

To, że w Polsce w ostatnim roku ukazało się ponad 30 tys. nowych tytułów, bo wszystkim wydawanym książkom są nadawane numery ISBN, które pozwalają tę liczbę dokładnie określić. Dlatego tym większe jest znaczenie bibliotek, bo to one pozwalają w przybliżeniu stwierdzić, co najchętniej czytają Polacy.

Podczas pandemii wzrosła sprzedaż książek, ale dotyczyło to głównie sprzedaży internetowej. Korzystają na tym więksi wydawcy z rozwiniętą sprzedażą wysyłkową. Ale mniejsze oficyny musiały ograniczyć liczbę premier.

Mamy tego świadomość i dlatego uruchomiliśmy program „Certyfikat dla małych księgarń”. Został właśnie rozstrzygnięty i 106 księgarń w całej Polsce otrzymało dofinansowanie do 30 tys. złotych, by mogły przetrwać pandemię i związane z nią zmiany na rynku.

Pandemia zmieniła nasz stosunek do książek?

W pewnych kwestiach nie – ludzie nadal dają sobie książki w prezencie i dostrzegają jest pozytywny snobizm na książkę. A ponadto książka pozostaje w wielu rejonach Polski wartościowym czynnikiem aspiracyjnym.

Czy to możliwe w czasach smartfonów i VOD?

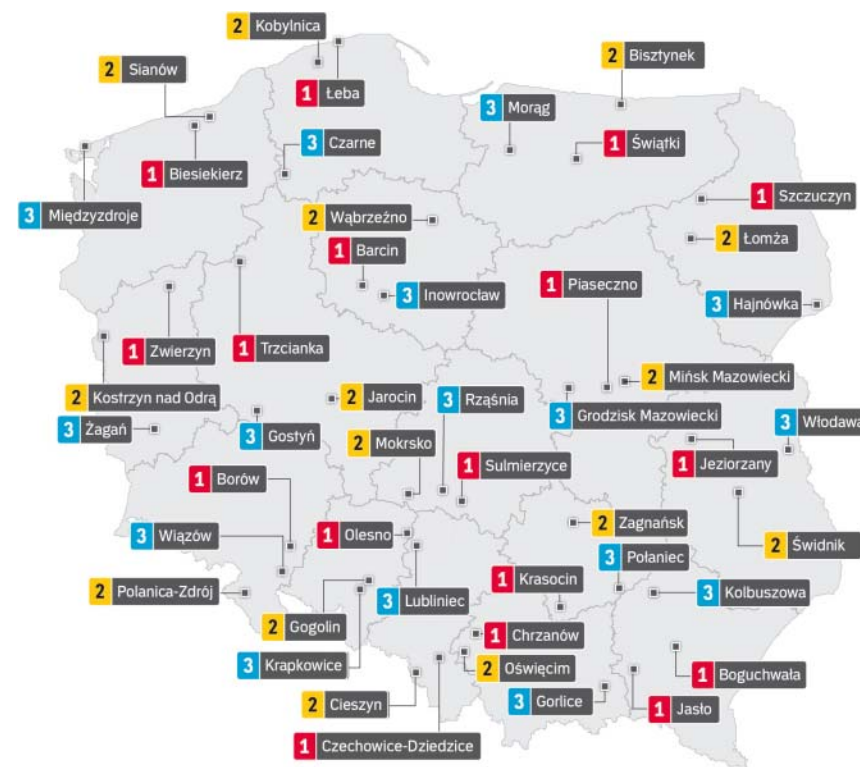
Oczywiście. Liczyć może się nie liczba obejrzanych filmów i seriali, ale liczba przeczytanych postów w sieci, ile właśnie książek. Problemem są koszty: cały czas wysokie względem innych form spędzania czasu. Książka kosztuje więcej niż bilet do kina albo wykupienie dostępu do serialu.

Jest też bardziej wymagająca czasowo.

Wymaga skupienia, zrozumienia i wysiłku intelektualnego, choć oczywiście możemy czytać różne książki, mniej lub bardziej wymagające. W połowie 2021 r., gdy pandemia koronawirusa na moment wyhamowała i kiedy nie było już lockdownu oraz tyłu zakazów, co w miesiącach zimowych, odwiedziliśmy biblioteki w kilkudziesięciu miejscach Polski – ja oraz inni przedstawiciele Instytutu Książki. Wiązało się to z tym, że w 2020 r. kończyła się poprzednia edycja Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa i wielu beneficjentów kończyło swoje biblioteczne inwestycje. Część z nich celowo przesuwano na 2021 r. uroczyste otwarcia nowych lub wyremontowanych placówek, bo chciały się odpowiednio nacieszyć tymi wydarzeniami czy w ogóle – mając na uwadze restrykcyjne ograniczenia – móc je zorganizować. Byliśmy zadziwieni podejściem do tych inwestycji: jakością budowanych bibliotek, ich wyposażeniem oraz niebywałą pasją i merytorycznym przygotowaniem ludzi, którzy tam pracują. A chociaż często odwiedziliśmy małe miejscowości, przez które nie prowadzą nawet drogi krajowe, to niejednokrotnie mieszczące się tam biblioteki przetrwały pod względem jakości te w dużych miastach.

—rozmawiał Marcin Kube

NAJLEPSZE BIBLIOTEKI W REGIONACH - PIERWSZA TRÓJKA

Poz. 2021	Poz. 2020	Gmina	Rodzaj gminy	Województwo	Punkty	Czytelnictwo bibliotek publicznych na 1000 ludności		Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w 1000 woluminach		Powierzchnia na 1000 mieszkańców		Książki - nabycie w 2020 r.		Książki - nabycie w 2020 r. na 1000 mieszkańców		Procent dotacji - 2020**
						osoby	szt.	osoby	szt.	osoby	szt.	osoby	szt.			
96	94	Łazy	gmw	śląskie	253,2	173	30,10	34	5 295	23,5	129	1,04				
97	272	Międzyrzec Podlaski	gw	lubelskie	253,0	89	17,70	29	2 737	38,7	156	0,99				
98	69	Mielec	gm	podkarpackie	252,8	258	13,90	76	3 308	67,0	267	1,19				
99	100	Mikołajki	gmw	warmińsko-mazurskie	252,1	182	23,80	70	4 063	43,6	180	0,70				
100		Hajnówka	gm	podlaskie	251,9	148	18,50	33	4 268	33,8	142	0,74				
101		Skoki	gmw	wielkopolskie	251,7	107	26,90	75	2 724	58,0	162	0,17				
102	81	Szprotawa	gmw	lubuskie	249,8	159	20,00	37	4 324	46,3	174	1,02				
103	168	Przasnysz	gw	mazowieckie	249,1	96	13,20	39	5 427	24,8	140	1,55				
104	126	Bojanowo	gmw	wielkopolskie	248,3	123	33,90	20	4 113	37,1	234	1,01				
105	199	Polkowice	gmw	dolnośląskie	248,2	108	18,10	49	3 424	50,2	125	0,85				
105	141	Siewierz	gmw	śląskie	248,2	160	26,40	31	8 625	35,6	288	0,80				
105	57	Stare Miasto	gw	wielkopolskie	248,2	105	23,10	65	3 614	35,6	107	1,10				
108	74	Oleśnica	gm	dolnośląskie	247,7	145	15,70	37	2 425	58,2	132	0,94				
108		Bulkowo	gw	mazowieckie	247,7	90	16,10	48	4 858	42,6	218	1,02				
110	39	Świeradów-Zdrój	gm	dolnośląskie	247,4	178	74,80	62	6 149	45,3	267	0,79				
111	332	Biecz	gmw	małopolskie	247,3	188	17,80	65	4 044	31,8	199	1,39				
112		Ceków-Kolonia	gw	wielkopolskie	247,2	235	18,90	61	5 301	73,3	381	0,91				
113		Nowa Sól	gm	lubuskie	246,7	111	17,50	30	2 573	50,4	140	0,61				
114		Łaskarzew	gw	mazowieckie	246,1	152	19,60	47	5 906	44,9	336	0,81				
115	149	Polanów	gmw	zachodniopomorskie	246,0	165	22,70	43	3 780	46,9	114	1,00				
116	71	Cieszanów	gmw	podkarpackie	245,7	125	14,20	112	5 381	41,7	70	1,35				
117	51	Dzierżonów	gw	dolnośląskie	245,6	142	12,90	107	5 168	31,6	150	1,90				
118	245	Kobyłka	gm	mazowieckie	245,2	146	20,50	8	1 525	71,0	103	0,50				
119	166	Gołcza	gw	małopolskie	244,9	129	14,60	38	4 882	26,9	127	1,60				
119	80	Lidzbark Warmiński	gm	warmińsko-mazurskie	244,9	152	23,20	41	2 669	41,5	121	1,51				
121	105	Pawłowice	gw	śląskie	244,6	169	33,00	34	4 554	24,0	165	0,71				
122	157	Tczew	gm	pomorskie	244,4	162	23,50	42	2 799	32,2	95	1,00				
123	139	Kołobrzeg	gm	zachodniopomorskie	243,8	120	12,60	25	3 330	34,0	127	0,72				
124		Tomaszów Lubelski	gm	lubelskie	243,1	269	14,10	72	2 959	43,4	150	1,21				
125	97	Mielnik	gw	podlaskie	242,9	164	40,50	83	10 447	39,8	339	1,40				
126	85	Racibórz	gm	śląskie	242,2	169	22,50	24	2 302	57,5	125	0,75				
127	182	Osjaków	gw	łódzkie	241,7	203	18,10	131	5 863	36,4	262	1,01				
127	62	Ryglice	gmw	małopolskie	241,7	192	34,70	26	4 257	43,3	171	0,53				
129	162	Ilża	gmw	mazowieckie	241,4	184	14,30	54	5 350	28,8	178	1,20				
130	86	Ożarów	gmw	świętokrzyskie	241,3	178	13,50	49	7 498	20,6	160	1,50				
131	65	Andrzejewo	gw	mazowieckie	241,1	130	23,10	99	5 870	34,9	380	1,00				
132	185	Wiązajny	gw	podlaskie	240,9	187	15,90	69	5 508	36,1	229	0,96				
133		Człuchów	gm	pomorskie	240,2	174	17,00	44	5 906	32,6	183	0,79				
134	152	Budzyń	gw	wielkopolskie	240,0	193	18,60	22	5 029	54,4	325	0,80				
135	305	Konstantynów Łódzki	gm	łódzkie	239,8	112	15,20	18	1 397	45,0	35	0,90				

* - procent do całego księgozbioru, ** - procent jaki stanowi dotacja podmiotowa dla biblioteki w budżecie gminy w 2020 r. oprac. anna.ogonowska@rp.pl

b.d. - brak danych, gm - gmina miejska, gw - gw, gmw - gmina miejsko-wiejska; Źródło: ankieta, GUS

METODOLOGIA

Wystaliśmy ok. 2300 ankiet do wszystkich gmin wiejskich i miejsko-wiejskich oraz miast. Uzyskaliśmy 837 odpowiedzi. Ankieta zawierała 34 pytania. Ocenialiśmy m.in. powierzchnię biblioteki i jej filii w przeliczeniu na 1000 mieszkańców oraz średnie zatrudnienie. Uwzględniliśmy godziny otwarcia, wielkość księgozbioru w przeliczeniu na 1000 mieszkańców, książki kupione w ciągu dziesięciu lat jako procent

całego zbioru i zakupione nowe książki. Przyznawaliśmy punkty m.in. za tytuły prasowe dostępne w wersji elektronicznej, dostęp do nowych mediów, udogodnienia dla osób niepełnosprawnych. Punkty można było uzyskać także za kółka czytelnicze, artystyczne i literackie. Punktowaliwśmy aktywność w stowarzyszeniach i uczestnictwo pracowników w konferencjach.

Opracowując ranking, wykorzystaliśmy dane GUS.

sięgać po dofinansowanie

tecznego wraz z wyposażeniem. Właśnie rozstrzygnięto pierwszy nabór wniosków do konkursu – 29 bibliotek otrzymało dofinansowanie na kwotę ponad 43 mln zł: 16 bibliotek dostało 26 mln zł, a 13 placówek dzięki procedurze odwoławczej wsparło kwotą 17,4 mln zł.

Nadal jest szansa na pozyskanie dofinansowania, bo wkrótce zacznie się drugi nabór wniosków w konkursie.

Warto aplikować o środki, a pula będąca do dyspozycji na najbliższe lata naprawdę jest

znacząca. Sam priorytet „Infrastruktura bibliotek 2021--2025” to 228,5 mln zł z budżetu państwa. Jest to kontynuacja oraz rozwinięcie priorytetu „Biblioteka+”. Infrastruktura bibliotek” realizowanego w latach 2011–2015 oraz priorytetu drugiego NPRCz z lat 2016–2020.

Całkowity budżet Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 wynosi prawie 1,1 mld zł, z czego 635 mln zł to środki z budżetu państwa, a pozostałe 445 mln to wymagany wkład własny beneficjentów programu.

Środki budżetowe zaangażowane w jego drugą edycję są o 180 mln zł wyższe od kwoty przeznaczonej na realizację NPRCz w latach 2016–2020.

Operatorami pozostałych trzech priorytetów Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 są:

- Biblioteka Narodowa – poprawa oferty bibliotek publicznych,
- Ministerstwo Edukacji i Nauki – zakup nowości wydawniczych
- Narodowe Centrum Kultury – program dotacyjny dla bibliotek.

RANKING BIBLIOTEK

PIERWSZE MIEJSCE

Potrzeby mieszkańców na pierwszym planie

Trzcieńska biblioteka to miejsce, w którym spotykają się literatura, kultura i sztuka.

KATARZYNA KUCHARCZYK

Biblioteka Publiczna i Centrum Kultury im. Kazimierza Iłłakowiczówny w Trzcińcu może poszczycić się bogatą tradycją. Powstanie placówki poprzedziła prywatna wypożyczalnia, usytuowana przy ulicy Dąbrowskiej. Zorganizowanie Powiatowej Biblioteki Publicznej zostało powierzone w 1946 r. Tadeuszowi Pietkiewiczowi, nauczycielowi Szkoły Powszechnej w Trzcińcu Lubuskiej.

Otwarcie biblioteki nastąpiło w lipcu 1946 r. Wtedy mieściła się ona w dwóch niewielkich pomieszczeniach w budynku znajdującym się przy ul. Sikorskiego, a biblioteczny księgozbiór – 400 egzempla-

Patronką biblioteki w Trzcińcu jest Kazimiera Iłłakowiczówna

ry, stanowiły książki przekazane przez Inspektorat Szkolny w Trzcińcu, instytucje miasta Poznań oraz ofiarowane przez mieszkańców.

Wraz z rozwojem miasta w kolejnych dekadach następował rozkwit trzcieńskiej bi-

blioteki. Uchwałą rady miejskiej z 1996 r. placówka otrzymała imię wybitnej poetki (w 1911 r. wydała pierwszy tomik „Ikarowe loty”), prozaczki i tłumaczki związanej z Wielkopolską – Kazimierą Iłłakowiczówną (1892–1983).

Od kilkunastu lat biblioteka w Trzcińcu pozyskuje fundusze zewnętrzne i realizuje liczne projekty. Środki pochodzą z różnych źródeł, m.in. Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Instytutu Książki, Biblioteki Narodowej i Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego.

24 stycznia 2018 r. nastąpiło uroczyste otwarcie biblioteki po remoncie dofinansowanym ze środków MKiDN. Wiosną 2018 r. Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Trzciańska im. K. Iłłakowiczówny łączy się z Trzcieńskim Domem Kultury – powstaje wówczas Biblioteka Publiczna i Centrum Kultury im. K. Iłłakowiczówny w Trzcińcu.

Niemal od samego początku biblioteka trzcieńska prowadzi szeroką działalność kulturalno-oświatową. W strukturach instytucji funkcjonują

liczne grupy i zespoły, m.in. Dyskusyjny Klub Książki, Klub Czytających Rodzin oraz CzytaMisie.

Prowadzone są akcje czytelnice, lekcje biblioteczne, spotkania autorskie i warsztaty. Do istotnych form promocji literatury należy Konkurs Poetycki im. A. Sulimy-Suryndy, organizowany w Trzcińcu od 2007 r.

„BPICK, aby jak najlepiej wywiązywać się z roli instytucji publicznej, powinna stale poszukiwać nowych sposobów odpowiadania na zmieniające się potrzeby mieszkańców i otoczenia” – brzmi fragment strategii trzcieńskiej placówki. Strategia została zaplanowana na lata 2020–2030, a jej główne cele wpisują się w kierunki określone w strategii rozwoju Gminy Trzciańska na lata 2015–2030. /©©

OPINIA DLA „RZ”

DOMINIKA JESKE

dyrektor BPICK
w Trzcińcu

Inspiracją do ciągłego rozwoju jest poczucie więzi ze społecznością lokalną i chęć odpowiedzialności – zasadniczo nasze własne, lecz zmieniające się – potrzeby. Wykorzystujemy potencjał lokalnych twórców, stowarzyszeń i pasjonatów, wzajemnie się wspierając. Nowo powstałe w strukturze BPICK Centrum Integracji Społecznej poszerzyło nasze przeszerzenie i ofertę zajęć. A zajęcia, mimo sytuacji epidemicznej, były realizowane, gdyż nie sposób stanąć w miejscu i odstąpić od pracy, która daje nam duże poczucie satysfakcji. Tym większe w takich okolicznościach.

MAT. PRAS.

OPINIA DLA „RZ”

GRAŻYNA SZAFRANIAK

dyrektor Biblioteki Publicznej
Miasta i Gminy Barcin

Co jest kluczem do sukcesu? Niepoddawanie się, brak obawy przed wyzwaniami,

dostosowanie się do sytuacji. Kreatywność, ale też krytyczne myślenie, polegające na obserwacji otoczenia i słuchaniu potrzeb, aby dokonać wyborów najlepszych dla czytelnika i biblioteki. Ważna jest komunikacja w zespole pracowniczym i z czytelnikami oraz współpraca z innymi. Myślę nie tylko o wolontariacie, ale przede wszystkim o partnerskim współdziałaniu z samorządem i instytucjami, przedsiębiorcami, organizacjami, nie tylko tymi działającymi na terenie gminy.

MAT. PRAS.

DRUGIE MIEJSCE

Placówka, do której chce się wracać

Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Barcin od lat wyznacza trendy i zajmuje wysokie miejsca w rankingu.

KATARZYNA KUCHARCZYK

Tuż po II wojnie światowej Jakub Wojciechowski założył bibliotekę, przekazując na ten cel swój prywatny, 220-tomowy księgozbiór, który zgromadził w latach 30. dzięki przyjaźni Tadeusza Boya-Żeleńskiego. Pierwszą siedzibą biblioteki był jeden pokój w przedszkolu miejskim.

Z czasem zbiory, dzięki daram społeczeństwa, systematycznie się powiększały, a placówka kilkakrotnie zmieniała siedzibę. W listopadzie 2015 r. oficjalnie otworzono nową siedzibę, co zapoczątkowało dynamiczny rozwój. Dogodniejsze warunki lokalowe i wielofunkcyjne pomieszcze-

nia pozwoliły na zwiększenie zakresu działań biblioteki. Stała się ona prężnie działającą instytucją kultury, organizującą spotkania z twórcami, koncerty, wystawy i wieczory autorskie.

W latach 1958–1990 placówką kierowała Elżbieta Pankowska, od 1991 r. dyrektorem jest Grażyna Szafraniak. Podkreśla, że kieruje wspaniałym zespołem pracowników. Ludźmi, którzy pracują z pasją i dla których każdy użytkownik jest ważny, czy to ten mały, czy dorosły.

Biblioteka w Barcinie dzielnie stawia czoła pandemii. Nadal prowadzi usługę „Książka na telefon”, z której korzysta coraz więcej czytelników. W okresie lockdownów wprowadzono możliwość zdalnego lub telefonicznego zamówienia, a następnie odbierania książek sprzed biblioteki.

Biblioteka w Barcinie od ponad 70 lat służy lokalnej społeczności

Wprowadzono też nowe, cykliczne wydarzenia ukazujące się w sieci, takie jak „Biblioprzetrwalnik”, czyli rozmowy na żywo na Zoomie na temat literatury, sztuki i życia społecznego, „Bajki pod Książko-

drzewa” – głośne czytanie dzieciom na dobranoc, wirtualne wystawy, konkursy online, „Polecajki bibliotekarki”, „Biblioteczny fitness umysłu” skierowany nie tylko do seniorów, „Książkowy kalendarz

adwentowy”, spotkania autorskie i lekcje biblioteczne. Wydarzenia te cieszyły się dużym zainteresowaniem i teraz, chociaż już wróciły spotkania stacjonarne, niektóre z projektów nadal prowadzone są w wersji online.

Władze barcińskiej placówki podkreślają, że w dobie pandemii trudno sobie nawet wyobrazić funkcjonowanie bez nowych technologii. Placówki biblioteczne muszą ułatwić społeczności lokalnej podążanie za nowymi trendami, wspierać aktywne uczestnictwo mieszkańców w kulturze i przeciwdziałać wykluczeniu cyfrowemu. W barcińskiej bibliotece od kilku lat prowadzony jest kurs komputerowy dla dorosłych „Senior potrafi”, a w czasie pandemii realizowano z powodzeniem projekt „Kurs edukacji finansowej w bibliotekach publicznych”. /©©

MIEJSCE TRZECIE

Każdy jest ważny, potrzebny i ceniony

Biblioteka to system naczyń połączonych, w którym kadra, czytelnicy i organizator jednostki robią wszystko, aby każdy czuł się nieodłącznym elementem tej całości.

KATARZYNA KUCHARCZYK

Biblioteka gminna została powołana w 1949 r. Przez 13 lat znajdowała się w Kraśniku Koszalińskim. Zajmowała tam skromne pomieszczenie i była jedyną placówką kulturalną w okolicy, coraz liczniej odwiedzana przez czytelników. Do codziennych bibliotecznych czynności wprowadzono więc pierwsze formy wydarzeń kulturalno-oświatowych.

W 1962 r. placówka została przeniesiona do Biesiekierza. Od 1998 r. powiększona biblioteka podwoiła się, powiększył się też księgozbiór. W

Biblioteka w Biesiekierzu odpowiada na potrzeby mieszkańców

pierwszym roku istnienia placówka posiadała 560 woluminów, a gdy była przenoszona do Biesiekierza już 4433. Coraz szersza stawała się też jej oferta. Obecnie obejmuje m.in. lekcje biblioteczne organizowane wspólnie z nauczycielami.

Placówka ściśle współpracuje z przedszkolem w Biesiekierzu. Od lat organizowane są „Ferie z biblioteką”, „Powitanie wiosny”, gminne konkursy oraz wiele innych imprez i spotkań skierowanych do różnych grup: młodszych dziećmi, młodzieży i seniorów.

W minionych dekadach w murach biblioteki częstą swoją sercem pozostawiało wielu bibliotekarzy. Pierwszy – jeszcze w Kraśniku Koszalińskim – był Mieczysław Lipski, który posiadał tytuł gminnego bibliotekarza, Krystyna Wytrwał była ostatnią kierowniczką w tej miejscowości. Z kolei Zofia Dziura – pierwszą w Biesiekierzu.

Obecnie placówką kieruje Agnieszka Hryniewicz. Podkreśla, że priorytetem jest, aby czytelnicy czuli z biblioteką więź. Każdy jest ważny, potrzebny i ceniony.

Dyrektor wspomina, że po wybuchu pandemii i wprowadzeniu ograniczeń pracownicy biblioteki nie załamały rąk. Wręcz przeciwnie: gdy tylko zaczęło robić się „smutno” i zamknięto wszystko, do akcji ruszył biblioteczny kabaret. Facebook oraz strona internetowa biblioteki pękały od po-

stów skierowanych do użytkowników placówki. Ruszyły też różne akcje, m.in. „Książka na progę”.

Na stronie internetowej placówki możemy znaleźć ciekawą sekcję „Z pamiętnika bibliotekarza”, a w niej informacje dotyczące czytelnictwa, stereotypów dotyczących pracy w tym zawodzie i korzyściach płynących z obcowania z książkami.

„W erze DVD, komputerów i internetu książka walczy o swoją pozycję. Należy zrobić wszystko, aby rozpowszechnić czytelnictwo, szczególnie wśród dzieci i młodzieży. Dzięki czytaniu rozwija się wyobraźnia, wrażliwość, emocje i wiedza. Jest jeszcze jedna bardzo ważna rzecz: o gustach czytelnicych się nie dyskutuje! Niech każdy czyta to, co lubi i niech się tego nie wstydzi” – czytamy we wpisie Agnieszki Hryniewicz. /©©

OPINIA DLA „RZ”

AGNIESZKA HRYNIEWICZ

dyrektor Biblioteki
Publicznej Gminy
Biesiekierz

Bibliotekarze, którzy uczyli mnie zawodu, zawsze zwycięsko wychodzili z każdego zakrętu.

Dlaczego? Ponieważ bibliotekarze to ludzie z pasją, niezwykle kreatywne uparciuchy. Pandemia była dla nas kolejną, małą przeszkodą, którą należało pokonać, przestawić się na inny rodzaj pracy i dać z siebie wszystko. Moja biblioteka to miejsce wyjątkowe. Jest takie, bo tworzą je ludzie, którzy przychodzą tu nie tylko do pracy, ale jakby do drugiego domu. Podstawowa zasada: traktuj wszystkich tak, jak sam chciałbyś być traktowany.

MAT. PRAS.